

Netværksgrupper på Storm P Museet

Evaluering af forløbene 2015-2016

"Altså, det (erfaringerne fra Netværksgrupperne) skal da sendes videre til politikerne deroppe. Altså.. jeg synes...(at) for vores gruppe, der har det været meget positivt. Alle er glade og i godt humør når man samles. Man møder hinanden med store smil og det er evigt dejlig. Og så er vi der to - to en halv time. Og så har vi aftalt næste gang (vi skal mødes), og så kører vi hver til sit igen. Og så mødes vi... og møder man så hinanden på gaden, jamen så får man et stort knus, og det er bare dejligt. Det er da noget der hedder livskvalitet i hvert fald"

F R E D E R I K S B E R G
K O M M U N E

Indhold

Introduktion	3
Om netværksgrupperne	3
Baggrund for evalueringen	3
Hovedkonklusioner	3
Tilfredshed	3
Rammernes betydning	4
Den sociale betydning	4
Resultater fra telefoninterview	6
Om telefoninterviewene	6
Tilfredshed med forløbet	6
Fuldførelse og årsager til fravær	6
Afsættet i museet og museets genstande som betydning for deltagelse	7
Havde andre rammer end museet kunne fungere?	7
Har forløbet givet deltagerne en større interesse for Frederiksbergs museer?	7
Ser du stadig de andre fra Netværksgruppen – og hvor ofte?	7
Behov for et større netværk og betydningen af deltagelse i gruppen.	8
Med én sætning	8
Resultater af det kvalitative fokusgruppeinterview	10
Kendskab til og årsag til at tage imod tilbuddet	10
Forskningsspørgsmål 1: Hvilken betydning har museets rammer og indhold haft på oplevelsen?	10
Museumsmedarbejderens styring af samtalen	10
Museet som ramme – kunne det lige så godt foregå på biblioteket?	10
Har de savnet noget i forløbet?	11
Forskningsspørgsmål 2: Hvilken betydning har forløbet haft for den enkeltes livskvalitet/styrkede netværk?	11
Betydningen for hverdagen	11
Oplever du at forløbet har styrket dit/jeres netværk?	11
Hvordan fungerer det at fortælle sin egen historie og høre andres?	11
Kan det være med til at skabe nye relationer?	11
Bilag 1: Spørgeguide til telefoninterview	13
Bilag 2: Interviewguide til fokusgruppe om Netværksgrupperne	14
Bilag 3: Noter fra fokusgruppeinterview	16

Introduktion

Om netværksgrupperne

Frederiksberg Sundhedscenter og Frederiksbergmuseerne (Storm P. Museet og Revymuseet) har i perioden 2015-16 samarbejdet omkring sociale netværksgrupper for ældre afholdt på museerne. Hensigten med grupperne har været at forebygge ensomhed og social isolation blandt 75+ årige borgere bosat i Frederiksberg Kommune. Der har i perioden været afholdt i alt 7 netværksgruppeforløb af hver 12 ugers varighed. Der har max. været 8 deltagere på hvert hold. Deltagerne er rekrutteret gennem de forebyggende hjemmebesøg.

Baggrund for evalueringen

Formålet med evalueringen er, at få viden om hvilken betydning netværksgrupperne har haft for deltagerne og deres sociale netværk, og hvordan de generelt har oplevet forløbet i forhold til rammer og indhold. Det er af særlig interesse, at få belyst om netværksgrupperne har haft betydning for relationerne mellem deltagerne, og om grupperne har kunnet styrke deltagernes sociale netværk. Derudover er der i både fokusgruppe- og telefoninterview blevet spurgt ind til deltagernes generelle oplevelse af og tilfredshed med forløbet, og søgt afdækket hvad der har fungeret særlig godt.

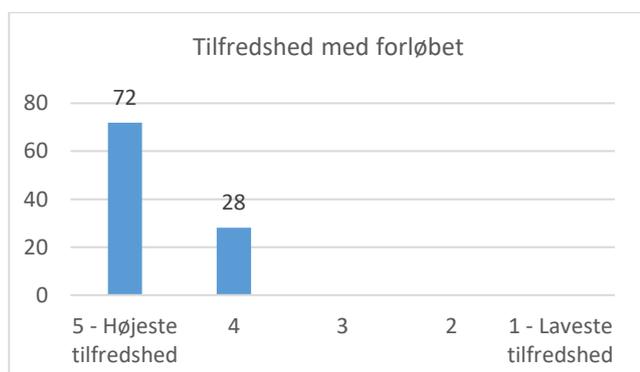
Evalueringen af Netværksgrupperne ved Storm P Museet er udført gennem to fokusgruppeinterview med to af de deltagende grupper og gennem telefoninterview med 32 deltagere fra forskellige grupper. Den ene af de to grupper der deltog i fokusgruppeinterviewene, blev afsluttet for halvandet år siden, mens den anden endnu ikke var afsluttet på tidspunktet for interviewet.

Både i telefoninterviewene og de kvalitative fokusgruppeinterview var det svært at få deltagerne til at italesætte emner som ensomhed og behovet for eller ønsket om at se andre mennesker. Det virker til at være et tabubelagt emne, da deltagerne har svært ved at tale om det konkret, men alligevel er der en række udtalelser, som i høj grad kan ses som udtryk for ønsker og behov for at se andre mennesker.

Hovedkonklusioner

Tilfredshed

Der er en meget høj grad af tilfredshed med forløbet. Det blev tydeligt i både fokusgruppe- og telefoninterview. I telefoninterviewet blev deltagerne bedt om at udvælge et tal på en skala fra 1 til 5, hvor 5 udgør den højeste tilfredshed. Her angiver 72 % den højeste tilfredshed (5), mens de resterende 28 % angiver den næsthøjeste tilfredshed (4).

Den store tilfredshed med forløbet, begrundes med især facilitator, Cecilie Monrads, evne til at skabe et behageligt rum for grupperne. Hun omtales som en god formidler, og hendes evne til at skabe en god og afslappet stemning fremhæves som den væsentligste begrundelse for den høje tilfredshed med forløbet.

Derudover er det forhold, som at der blev skabt rum for den enkelte deltager og dennes bidrag i form af egne historier, der fremhæves. Også det samlede faglige indhold om Storm P. nævnes som vigtigt for den høje tilfredshed, om som en vigtig måde at få fortalt den enkelte deltagers historie.

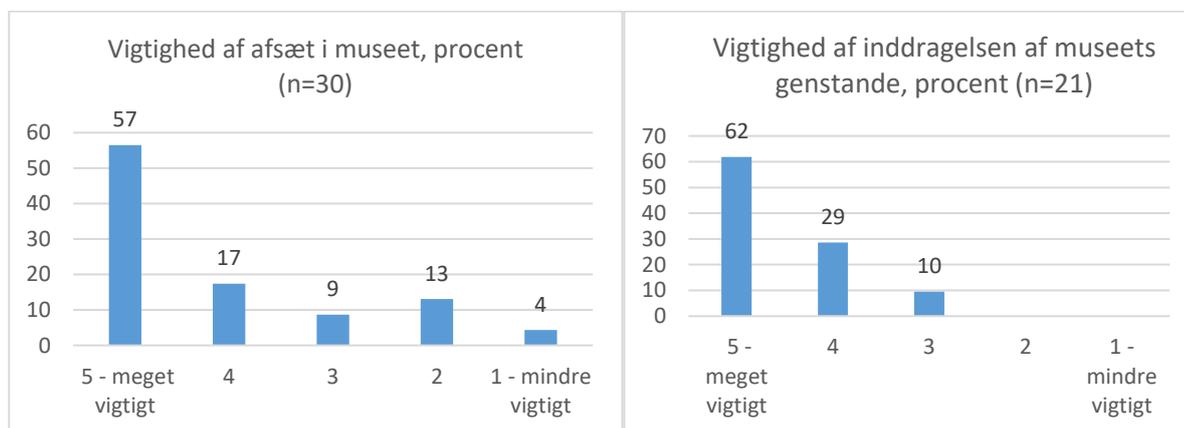
Rammernes betydning

Selve museet som ramme for forløbene har også haft en betydning for de positive tilbagemeldinger. Det virker til at være af stor betydning, at tilbuddet dels har et andet indhold og fokus end andre eksisterende tilbud for ældre mennesker og dels, at det at møde andre og være sammen med andre er pakket ind i et tilbud med fagligt indhold. For størstedelen af deltagerne har det været vigtigt at Netværksgruppen tog afsæt på museet og de genstande der er der. *"Jeg tror slet ikke vi havde siddet her – hvis det var foregået et andet sted". "Det lokker mere (når det foregår på Storm P Museet)".*

Der er enighed om, at der ikke ville være den samme interesse for tilbuddet, hvis det var foregået et andet sted. Lokalerne omtales som rare og intime, og det er tydeligt at netop det rare rum, de spændende omgivelser og brugen af museets genstande har haft en positiv betydning. Både fordi det er interessante omgivelser at være i, men også behagelige og trygge omgivelser, der sammenlignes med at være i et privat hjem. Og netop det har haft betydning for at kunne igangsætte samtalerne mellem deltagerne, øge deres kendskab til hinanden, og det har derfor været medvirkende til, at der er blevet knyttet bånd mellem deltagerne.

"Vi sidder jo (...) ikke i en skolestue eller tilsvarende kedelige lokaler, uden nogen som helst farver og lignede. Det gør måske også at man er lidt friere.... Eller.. (vi kan) se på et billede, og så kan man starte med at snakke lidt om det. Og så begynder man at komme ind på hinanden. (...) Det er en måde at løsne lidt op. I stedet for de der iskolde hvide vægge at se på - på et sundhedscenter (....). De der frygtelige, kedelige store rum".

For størstedelen har det været vigtigt, at Netværksgruppen tog afsæt i museet og dets genstande. De deltagere der ikke oplever museets rammer som meget vigtige, fremhæver, at det for dem især var af betydning, at det var en mindre gruppe der samledes om noget andet end aktiviteter som gymnastik eller lignende som er udbredte tilbud for ældre.

Den sociale betydning

Selvom Storm P som tema og muligheden for at se et af Frederiksbergs populære museer fremhæves som en væsentlig begrundelse for at takke ja til tilbuddet, er der dog enighed om at det også var begrundet med et ønske om at være sammen med andre mennesker. *"For mig var det kun det, nej næsten kun det at møde nogle nye mennesker (...). Det var ikke så meget Storm P – for det kunne jeg jo selv gå ind og se".*

Men der er også en barriere ved at skulle sige ja til noget nyt og ukendt, og indgå i en sammenhæng med mennesker man ikke kender i forvejen. Men der er en meget stor tilfredshed med at have overvundet den

barriere og deltaget i forløbet. *"Hun (sundhedsrådgiveren fra de forebyggende hjemmebesøg) var hos mig den 28. december, og humøret var måske ikke alt for godt. Så sagde hun 'du begynder nede på Storm P'. Og jeg sagde, at det kan jeg slet ikke de to første mandage, men hun blev ved og sagde 'du skal se hvad det er for noget'. Så luskede jeg derned – og det må jeg sige... jeg har aldrig været ude for noget der var så godt, det må jeg sige, det var sã godt. Hvis jeg læser om sådan noget i avisen om Storm P (er jeg ikke sikker på det ville få min interesse), men det var fantastisk'. Det er tydeligt, at det for en stor del af deltagerne har krævet den opfordring som de har fået fra sundhedsrådgiverne gennem de forebyggende hjemmebesøg. Og den rekrutteringsstrategi virker som en nødvendighed – særligt i forhold til at tiltrække de borgere der har størst behov for – og gavn af – af deltage i et gruppeforløb.*

I forhold til de barrierer der kan være for at deltage i tilbuddet, er det, at der er et overordnet tema af kulturel og historisk karakter vigtigt, fordi man kan omtale det som netop det, og ikke et forløb der skal modvirke ensomhed eller isolation. *"Det er da en udfordring at skulle være med i sådan en gruppe. (Men) så tænkte jeg, at jeg altid kunne hilse på nogen, og så se hvad der sker. Og så har jeg aldrig været inde på Storm P, selvom jeg har boet her i fyre år. Så tænkte jeg at nu er muligheden der. Og så var det jo nogle rare mennesker – fandt man ud af efterhånden! Altså første dag sidder man jo bare og kigger, og tænker hvad er dog det for nogle mennesker. Men så begynder man lige så langsomt at åbne op".*

Det fastsatte emne for hver mødegang har betydet at deltagerne har kunne forberede sig på hvad der skulle tales om, og det blev gjort naturligt, at man selv bød ind og fortalte historier om sit eget liv. *"Alle kom frem med historier. Interessante og sjove ting man har oplevet". "Det er altid sjovt at høre om andres oplevelser og hvad der er sket. Vi kom tæt på personen, synes jeg – men ikke for tæt, men vi kom tæt (på), synes jeg i hvert fald".* På den måde har deltagerne fået viden om hinanden, og det har været med til at øge mulighederne for at der skabes relationer mellem deltagerne. *"Det fungerede rigtigt godt. Fordi alle havde input til de begivenheder der var der dengang. Og alle havde erfaring med det. Nogle var her i byen og andre var på landet. Det var forskellige oplevelser, så der var nok at tage fat på. Og det var en god måde at lære hinanden at kende på".* Det har også fungeret som et fællesskab, hvor man har kunne udveksle historier og oplevelser "som ingen andre gider at høre på". *"Der er ingen der gider at høre på historierne fra tidligere".* Det at få lov til at tale om gamle dage, med andre der har oplevet den samme tidsperiode, har været meget positivt for deltagerne. *"Her er nogle jævnaldrende der gider at høre på det samme. "Vi har været om besættelsen og verdenskrigene."*

Især i telefoninterviewene blev det tydeligt, at en del havde et ønske om at komme til at se flere mennesker eller få et større socialt netværk. Her blev det også tydeligt, at det er af stor betydning om de personer, der var i en gruppe, oplevede at have noget tilfælles, i forhold til om de ses efterfølgende. Det sås endvidere, at der er stor forskel på de enkelte grupper, i forhold til hvor godt det har fungeret mellem deltagerne, hvilket ser ud til at være sammenhængende med om de ses efterfølgende. Der er dermed en tendens til, at de, der ses efterfølgende, har syntes særligt godt om den gruppe, de var en del af, samt hvordan den fungerede, mens de der ikke ses efter endt forløb eksempelvis siger, at "de var for forskellige i gruppen" og "nej, (vi ses ikke længere, fordi vi) havde ikke noget til fælles".

Alle oplever at deres forventninger til forløbet er blevet opfyldt. Det var vigtigt, at der er et overordnet tema der virkede tiltrækkende og kunne åbne op for den mere personlige snak. For at sikre at gruppen mødes efterfølgende forslås det, at der er én af deltagerne der påtager sig ansvaret for at sikre at gruppen samles umiddelbart efter afslutningen af forløbet. *"Der kunne godt være én der fik ansvaret for at samle gruppen og tage initiativer til at skulle ses. Det er meget vigtigt at der bliver sat nogle datoer – så er der noget at se frem til – og man kan sætte alt andet til side i god tid også".*

Resultater fra telefoninterview

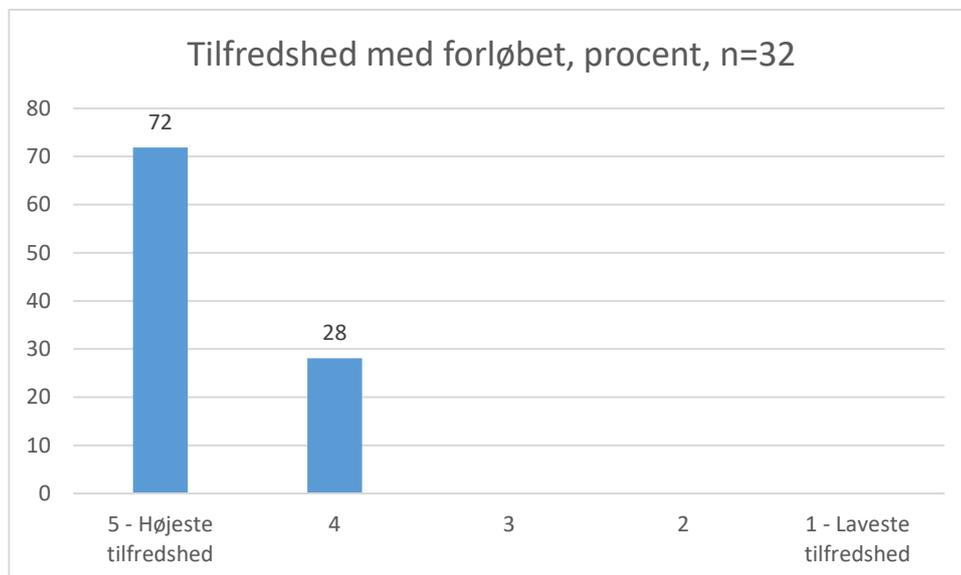
Om telefoninterviewene

Der er oplyst navne på 37 personer, der har deltaget i Netværksgrupperne. Heraf mangler der kontaktoplysninger for 4 personer og én af deltagerne var afdød. Vi har derfor fået kontakt til 32 personer, der har besvaret hele eller dele af det udarbejdede spørgeskema telefonisk. Én valgte at besvare spørgsmålene pr. mail på grund af dårlig hørelse. Det er ikke alle, der har besvaret samtlige spørgsmål, da nogle spørgsmål var for svære at forholde sig til for nogle af deltagerne.

Deltagerne blev stillet 17 spørgsmål, der bl.a. omhandlede tilfredshed med forløbet, museets rammer som betydning for deltagelse, tilfredshed med forløbet og betydningen for socialt netværk. Alle spørgsmålene fremgår af bilag 1 (side 13). Herunder følger besvarelsene.

Tilfredshed med forløbet

Der er en meget høj grad af tilfredshed med forløbet: På en skala fra 1 til 5, hvor 5 udgør den højeste tilfredshed, angiver 72 % den højeste tilfredshed (5), mens de resterende 28 % angiver den næsthøjeste tilfredshed (4).

Deltagerne blev bedt om at begrunde deres svar, ved at fortælle hvorfor de oplevede det som godt. Her fremhæver deltagerne især facilitator Cecilie Monrads evner som en god formidler. Hendes evne til at skabe en god og afslappet stemning fremhæves, som den væsentligste begrundelse for den høje tilfredshed med forløbet. Derudover er det forhold, som at der blev skabt rum for den enkelte deltager og dennes bidrag i form af egne historier, der fremhæves. Også det samlede faglige indhold om Storm P. nævnes som vigtigt for den høje tilfredshed. Eksempelvis siger deltagerne:

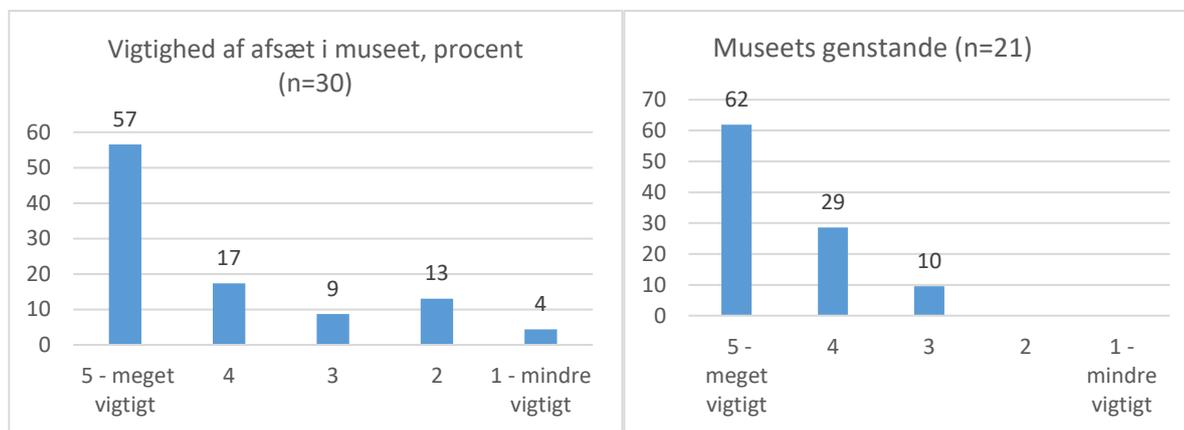
- "Det var hyggelige omgivelser, herligt at komme i det kvarter hvor han (Storm P.) har været, flinke mennesker".
- "Der var en rød tråd, og ikke alt muligt pladder"
- "Cecilie var ret god til at holde styr på alle. Det var hyggeligt og rart – og det er Cecilies fortjeneste".
- "(Det var)... ude mærket, man lærte andre mennesker at kende og fik kontakt til andre mennesker"
- "Spændende og godt og Cecilie var god til at føre samtalen, hun fik os til at tale".

Fuldførelse og årsager til fravær

De fleste har fremmødt alle gange eller blot været fraværende en enkelt gang. Blandt de der ikke fuldfører eller har haft større fravær, angives især sygdom som årsag til den manglende deltagelse.

Afsættet i museet og museets genstande som betydning for deltagelse

For størstedelen har det været vigtigt at Netværksgruppen tog afsæt i museet og dets genstande. De deltagere der ikke oplever museet som meget vigtigt som afsæt for grupperne, fremhæver, at det for dem især var vigtigt, at det var en mindre gruppe der samles om noget andet end aktiviteter som gymnastik eller lignende, som er udbredte tilbud for ældre.

Harve andre rammer end museet kunne fungere?

Der er ikke fuldstændighed enighed herom, men størstedelen mener dog ikke, at det ville være muligt at skabe et lige så godt tilbud i andre omgivelser. Samtidig omtales det som nærmest eksklusivt at få adgang til museet, hvilket kan have været med til at skabe en særlig stemning. De der ikke mener, at rammerne er helt så vigtige, fremhæver, at det for dem især var af betydning, at være sammen med andre mennesker og derfor får rammerne en mindre betydning samlet set.

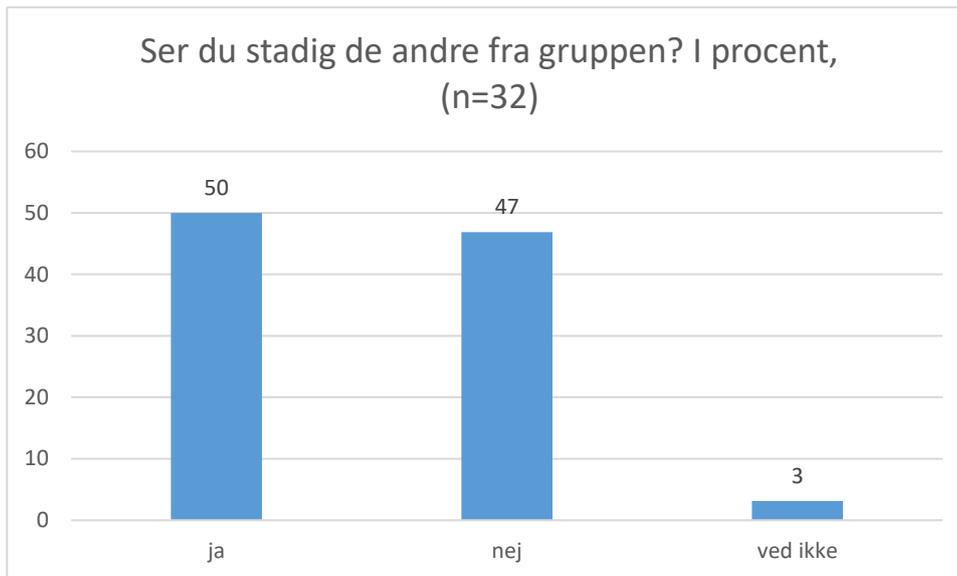
Har forløbet givet deltagerne en større interesse for Frederiksbergs museer?

Størstedelen mener ikke at det har øget deres interesse for Frederiksbergs museer. Flere nævner at de havde en stor interesse for museerne i forvejen, og at de har boet på Frederiksberg længe og derfor kender museerne godt.

Ser du stadig de andre fra Netværksgruppen – og hvor ofte?

Halvdelen oplyser at de stadig ses med andre fra den Netværksgruppe, de var en del af. En mindre del (3 %) er usikre på, hvorvidt de stadig ses, da de har været en del af gruppen på et tidspunkt, men ikke har hørt fra de øvrige deltagere et stykke tid.

Det virker til, at der er stor forskel på de enkelte grupper, i forhold til hvor godt det har fungeret mellem deltagerne, hvilket ser ud til at være sammenhængende med hvorvidt de er blevet ved med at ses efterfølgende. Der er dermed en tendens til, at de der ses efterfølgende, har syntes særligt godt om den gruppe de var en del af – og hvordan den fungerede, mens de der ikke ses, fx siger at "de var for forskellige i gruppen" og "nej, (vi) havde ikke noget til fælles".

De der stadig ses, mødes en eller et par gange om måneden. I en af grupperne er de meget aktive og tager rundt og ser forskellige ting i Københavnsområdet.

Behov for et større netværk og betydningen af deltagelse i gruppen.

En del af deltagerne mener, at de gerne ville have et større netværk før de begyndte i Netværksgruppen, eller siger, at de havde behov for det, mens andre ikke mener at de havde det behov.

Ikke alle kunne eller ville besvare spørgsmålet om hvorvidt deltagelse i Netværksgrupperne har givet dem et større netværk, men blandt de der svarer 'ja', ses igen en sammenhæng med de grupper der har fungeret særlig godt, og som ses efterfølgende.

Langt fra alle kunne besvare spørgsmålene om hvorvidt deres deltagelse har haft en betydning for dagligdagen og deres sociale netværk, men blandt de der gjorde, viser besvarelsene, at det har haft en positiv betydning:

- "Ja, nu kender jeg nogen på Frederiksberg, som jeg kan ringe til hvis der skulle være noget"
- "(Vi) glæder os hele søndagen til at ses mandagen"
- "Rart at komme ud og se andre mennesker og komme ud af huset".

Med én sætning

Deltagerne blev bedt om med én enkelt sætning at beskrive hvad det bedste ved forløbet var. Alle besvarelser fremgår herunder:

- Det hele var rigtig godt, (men det er) svært at skulle ses privat: er vinduerne nu pudset osv?
- (Det vigtigste var det gode) sammenhold i gruppen, (vi) klinger godt sammen
- (Jeg) har lært nogle søde mennesker at kende og (vi har) fælles interesser
- (Jeg har fået en) fornyet interesse for at læse Storm P
- (Det vigtigste var) det at komme i kontakt med andre mennesker
- (Det var) fint at det foregik på museet
- (Det vigtige var) at vi har mødtes og hygget os
- (Det var) ubetinget de mennesker man møder - især det sociale
- Det at være sammen var det bedste og hyggeligste
- Ideen var god - det at man kom så tæt på Storm P som person og kunstner

- (Jeg har fået) udbygget (mit) kendskab til storm p - og lært de fire andre som vi stadig ses med (at kende).
- Det at ses med andre efterfølgende
- (Det at) man skulle noget, der skete noget – (og man) behøvede ikke at forberede sig
- Det er at træffe nye ældre mennesker, de andre foreninger er for store - her lærer man hinanden at kende og kommer til at tale om hvordan livet går osv
- (Jeg) har truffet nye venner - vi så så meget, det var så perfekt, Cecilie var så dygtigt
- (Jeg har svært ved) at koncentrere mig så længe
- Det bedste var at se mange ting og (og få viden om ting jeg) ikke viste - og især i den måde de fortalte om det på
- Kagerne og Cecilie... Storm P var spændende; gruppen fungerede ikke ordentlig
- (Det bedste var det at) komme ud af huset og se nogle, og (være i) et forløb hvor man kunne lære om noget som man ellers ikke ville have undersøgt
- Det at lære om storm P.
- Gruppen var rar og rigtig god
- Cecilie var rigtig godt til at gøre det hyggeligt. Gjorde god plads til den enkelte.
- (Det var) en udvidelse af tilværelsen
- (Det var) utroligt positivt, at det har været et yngre menneske, Cecilie, der har taklet det hele.
- Alle møderne var spændende, altid noget nyt, noget om Storm P, og revy og sang. Samværet med andre mennesker (og historier om) livet i Danmark.
- Det var den gode brede, (jeg) lærte en masse interessant.
- Det var ok, mens jeg deltog
- Hele historien omkring revy, og de personer der har været omkring det – og den danske revy historie.
- (Jeg) har fået nogle input om blandt andet Storm P. og de andre på revy museet.
- (Det at) man havde et eller andet at gå til, og noget at glæde sig til.

Resultater af det kvalitative fokusgruppeinterview

Kendskab til og årsag til at tage imod tilbuddet

Nogle har fået kendskab til netværksgrupperne gennem de forebyggende hjemmebesøg, hvor de er blevet foreslået deltagelse af sundhedsrådgiverne, andre har set det annonceret i lokalavisen.

Både interessen for Storm P og muligheden for at deltage i et forløb der foregår i spændende rammer, med mulighed for at drage paralleller fra Storm P's tid til i dag og til emner i eget liv, nævnes som årsager til at melde sig til Netværksgrupperne. Også ønsket om at møde nye mennesker, ensomhed og muligheden for at tale med andre i samme aldersgruppe, nævnes.

En typisk mødegang beskrives ved, at der var et oplæg og et tema til hver gang, hvor Cecilie fortalte og viste forskellige ting. Ofte blev der inddraget livshistorier. Mange havde som regel noget de gerne ville fortælle, hvilket gjorde at det personlige blev inddraget og "kom tæt på - men ikke for tæt". Der var generelt en oplevelse af frihed til at tale om det de ville i forlængelse af emnet. Cecilies evne til at give plads til at den enkelte kunne byde ind, og på den måde komme med interessante og sjove historier, som de har oplevet i løbet af et langt liv, fremhæves og roses.

Introduktionen på museet var god og flere er imponerede over varigheden af forløbet, og over at det var gratis. Både forventningerne til at lære om Storm P og det at møde nye mennesker blev opfyldt.

Forskningsspørgsmål 1: Hvilken betydning har museets rammer og indhold haft på oplevelsen?

Forskellige billeder og andet materiale blev inddraget, og så gik fokus fra Storm P til dem selv, på en glidende og ikke påtrængende måde. Denne inddragelse af museets genstande og fortællinger fungerede godt. På den måde lærte man om mennesket Storm P, og fik hørt de andre deltageres livshistorier. Det gav noget at relatere til, og det var en god ramme for gruppen. Der var et fast emne, som gjorde, at de vidste hvad de skulle snakke om, og så gled de fra oplægget til deres egne oplevelser. Det at der var plads til den enkeltes historier var godt: Der har været plads til at åbne op og fortælle - og der var ikke noget pres, fordi det kom naturligt i forlængelse af emnet.

Museumsmedarbejderens styring af samtalen

"Cecilie var rigtig god til at fortælle om værkerne, og gjorde (det på en måde så) man blev meget interesseret i det". Hun var godt til at tackle historierne, og "hun kunne ikke have være undværet". Det er tydeligt at den fastlagte form, med et fagligt udgangspunkt var en god ramme for grupperne. Det var styret, uden at være for fast styret, og der var god plads til at alle fik mulighed for at tale, selvom der var nogle der ikke sagde så meget. I det hele taget er der mange rosende ord til facilitatoren Cecilie:

- Hun var god til at fortælle historierne
- Hun var god til at lytte
- Hun var forfærdelig sød
- Det, at der var et udgangspunkt med et emne virkede godt, så man holdt sig til det emne og ikke bare talte om børnebørnene

Museet som ramme – kunne det lige så godt foregå på biblioteket?

"Det gør en stor forskel at det var på Storm P museet, da det er interessante rammer, og er et meget flot sted - 'settingen' er vigtig for interessen, det er med til at lokke, at det var så interessant et sted". Nogen udtalte, at det ikke var sikkert at de var dukket op, hvis det 'bare' havde foregået på et bibliotek eller et andet lokale hos kommunen. De interessante rammer fremstår som væsentlige, og som noget der gav deltagerne

en fælles referenceramme, og gjorde det lettere at åbne op, fortælle egne historier og dermed lære hinanden at kende.

Har de savnet noget i forløbet?

Det deltagerne savner, er først og fremmest at gruppen kunne fortsætte. "(Jeg) savner en fortsættelse - og (vil gerne have) information om andre lignende tilbud". "Det måtte godt fortsætte længere".

Forskningsspørgsmål 2: Hvilken betydning har forløbet haft for den enkeltes livskvalitet/styrkede netværk?

Flere havde fået tilbuddet gennem de forebyggende hjemmebesøg, og nogle har svært ved huske hvordan det blev præsenteret. Årsagerne til at tilmelde sig gruppen er både det kulturelle, og muligheden for at få et større netværk. Det er de to ting, der samlet set især gjorde tilbuddet interessant. Selvom det er svært at få det at møde andre mennesker ind i samtalen, er det tydeligt, at den sociale del var vigtig. Det at komme ud af huset og møde andre nævnes som værende af stor betydning.

Betydningen for hverdagen

Det at ses med flere mennesker, nævnes af flere som en vigtig del. I en af grupperne ses de fortsat hver 14. dag, selvom det er mere end et år siden gruppen blev afsluttet på museet. Nogle syntes umildbart ikke, at det har haft indflydelse på deres hverdag, mens andre siger at de er kommet til at snakke med flere mennesker, og at det er positivt, at de er kommet til at kende flere mennesker. "Det har givet et bredere netværk" og "været et godt afbræk i hverdagen". Særligt det at have et afbræk fra hverdagen og det at komme til at bevæge sig og få flere oplevelser fremhæves i interviewet:

- (Jeg får) bevæget (mig) lidt mere
- Det har givet noget at glæde sig til
- Jeg er begyndt at skrive mine egne erindringer, inspireret af det med at tage udgangspunkt i nutiden, og så associere til fortiden, og derigennem tage fat i sjove oplevelser
- Jeg glædede mig til mandag
- (Jeg har) fået fornyet interesse i bøger og litteratur
- Det var aktiviteter der har givet en værdi
- (Man) oplever sig selv op en anden måde, i forhold til hvordan man normalt gør i hverdagen
- Rart at få revet en kedelig dag ud af kalenderen
- Der er nogen man kan hilse på
- (Det giver) en social gevinst, da nogle taler med hinanden udover mødegangene

Oplever du at forløbet har styrket dit/jeres netværk?

Det er svært at få samtalen ind på betydning af og behovet for et socialt netværk. Det virker til at være en meget svært for deltagerne at italesætte manglende socialt netværk, selvom det også oplevedes som ret tydeligt at det gjaldt for mange af deltagerne.

Hvordan fungerer det at fortælle sin egen historie og høre andres?

Der er enighed om at det fungerede godt, og at det var en god måde at lære hinanden at kende på - og at det kan være med til at skabe nye relationer. "Det skete på en rar måde, hvor det kom tæt på den enkeltes livshistorie, men ikke for tæt og uden at deltagerne følte et pres".

Kan det være med til at skabe nye relationer?

Den ene af grupperne ses stadig med hinanden, selvom det er 1,5 år siden forløbet stoppede. De mødes stadig ca. hver 14. dag, hvilket viser at Netværksgruppen kan være med til at skabe relationer. Denne

gruppe fremhæver, at de nu kender hinanden rigtig godt, og fortæller, om de mange ture de har været på. Når de ses, aftaler de altid hvor og hvornår, de skal mødes næste gang. De er de ude og se noget. De har været ude at sejle i havnebusser, de har været hjemme hos flere fra gruppen og været ude at spise. I gruppen der endnu ikke er afsluttet, er der flere der har aftalt at de skal ud og drikker en øl sammen en dag efter afslutning af gruppen. Der var enighed om "at det er vigtigt at politikerne får at vide, at det har været godt". Og der er stor interesse for at kunne fortsætte forløbet – eller deltage i et lignende forløb et andet sted.

Bilag 1: Spørgeguide til telefoninterview

1: Var du tilfreds med forløbet på museet? På en skala fra 1 – 5, hvor fem er højeste karakter.

2: Begrund din karakter. (museets historier, museumslederens faglighed/formidling, kemien mellem deltagerne, andet)

3: Fulgte du hele forløbet? / Om de deltog alle gange eller om de holdt helt op undervejs?

4: Hvis nej, hvorfor ikke? (museets historier interesserede dig ikke, formidlingen var ringe, kemien mellem deltagerne var kedelig, personlige årsager; sygdom, andre aktiviteter på samme tidspunkt, andet)

5: I hvor høj grad have det betydning for din deltagelse at forløbet tog afsæt i et museum? 1 – 5 skala.

6: På en skala fra 1 – 5, (I hvor høj grad fungerede museets historier og genstande som udgangspunkt for de samtaler I havde?)

7: Tror du, du ville have samme oplevelse af forløbet, hvis det havde foregået i andre rammer? Fx på biblioteket eller på sundhedscentret?

8: Har forløbet givet dig større interesse for Frederiksbergs museer?) til museet? 1 – 5 skala.

9: Ser du stadig nogle af de andre deltagere?

10: Hvor mange? (alle eller udvalgte)

11: Hvor ofte? (ugentligt, månedligt, kvartalsmæssigt, sjældnere, aldrig)

12: Havde du (et) ønske om (at komme til at se flere mennesker) *et større netværk* inden du meldte dig til forløbet? (ja/nej)

13: Har forløbet hjulpet dig til et større netværk, (altså har du oftere kontakt med folk nu, end du havde inden forløbet)? (ja/nej)

14: Har forløbet haft en positiv betydning for (dig og din dagligdag?) *din dagligdag?* (ja/nej)

15: Evt. hvad eller hvordan...?

16: Har forløbet hjulpet dig til andet? I så fald hvad? (at blive mere udadvendt, at være mere aktiv, sorgbearbejdelse, andet). Ja/nej: evt. hvad?

17: Med én sætning: Hvad har været det bedste, du har taget med dig?

Bilag 2: Interviewguide til fokusgruppe om Netværksgrupperne

Introduktion til gruppen

Vi er her i dag, fordi vi gerne vil vide noget om jeres oplevelser med Netværksgruppen på Frederiksbergmuseerne.

Det overordnede formål med gruppe-interviewet er, at få mere viden om den betydning netværksgruppen har haft for jer, og hvordan I oplevede museet som ramme for forløbet.

Samtalen er fortrolig og det er vigtigt for os at I svarer ærligt på spørgsmålene: Der ingen meninger, oplevelser eller holdninger der er forkerte, og gruppen skal ikke nødvendigvis være enig om det vi spørger til. Vi optager samtalen, og vil efterfølgende notere de samlede overordnede pointer, men ikke hvem der siger hvad.

Hele interviewet fungerer som en samtale, som jeg vil sætte rammerne for med de spørgsmål vi har forberedt. Svarene vil blive brugt i en evalueringsrapport og en artikel. Der er to overordnede temaer i interviewet / to områder vi har særligt fokus på:

- 1) Selve gruppen, forløbet og det at det har foregået på museet
- 2) Hvad I har oplevet at få ud af forløbet

Introduktion/opstart:

- Hvordan fik I kendskab til netværksgruppen?
- Hvad fik jer til at tage imod tilbuddet / sige ja til at deltage?
 - Var der noget særligt der gjorde at I blev interesserede i gruppen?
- Hvad var jeres forventninger til gruppen?
- Prøv at beskrive en typisk mødegang kort
 - Hvordan oplevede I velkomsten på museet?
 - Blev jeres forventninger til gruppen opfyldt?
- Beskriv hvordan museet tog kontakt til dig/jer?

Forskningsspørgsmål 1: Hvilken betydning har museets rammer og indhold haft for oplevelsen?

- Hvad vidste I om til museet/museerne inden I begyndte?
- Hvordan inddrager museumsmedarbejderen museets genstande/fortællinger?
 - Hvordan virker det?
 - Hvordan er din/jeres oplevelse af museumsmedarbejderens styring af samtalen?
- Hvilken forskel ville det gøre for oplevelsen, tror du/I, hvis mødet foregik udenfor museet, fx på biblioteket eller et lokale hos kommunen?
- Hvad har du/I savnet i forløbet?

Forskningsspørgsmål 2: Hvilken betydning har forløbet haft for den enkeltes livskvalitet/styrkede netværk?

- Da I førte om tilbuddet / da det blev præsenteret for jer.... Hvordan blev det beskrevet for jer?
- Hvad fik jer til at melde jer til?

- Var det primært det kulturelle indhold?
- Var det et ønske om et større netværk?
- Har deltagelsen under forløbet haft indflydelse på din hverdag?
 - Beskriv hvordan.
- Oplever du at forløbet har styrket dit/jeres netværk?
- Hvordan fungerer det at fortælle sin egen historie og høre andres?
 - Kan det være med til at skabe nye relationer?
- I hvilken grad (planlægger I at) mødes I fortsat med hinanden efter forløbets ophør?
 - Hvorfor/hvorfor ikke?

Bilag 3: Noter fra fokusgruppeinterview

Introduktion/opstart:

Hvordan fik I kendskab til netværksgruppen?

- Forebyggende hjemmebesøg, foreslog det, og sendte så brev ud.
- Så annonce i lokalavisen
- Fik et Brev, med posten som var en invitation til at deltage.
- Fra rådhuset, og blev ringet op efterfølgende
- Henvist fra depressionskursus
- Blev tilbudt det, da der var fyldt på mandemad kurset som han havde ansøgt om

Hvad fik jer til at tage imod tilbuddet / sige ja til at deltage?

Var der noget særligt der gjorde at I blev interesseret i gruppen?

- Nysgerrighed
- Interesse for Storm P.
- Når man på den måde får det ind af døren, er det svært at sige nej, og er værd at prøve.
- Møde nye mennesker
- Lære om Storm P
- Hende fra det forebyggende hjemmebesøg insisterede.
- Ønske at møde andre mennesker
- At nogle tager tid til at de kommer ud.
- Bliver omtalt som en udfordring at møde nye mennesker
- At der bliver gjort noget særligt for ældre
- Ensomhed, at møde nye mennesker
- At komme ud af huset
- At det var på museet, spændende omgivelser
- Mulighed for at tale med aldersfælder
- Mulighed for at drage paralleller til nutid og til emner i eget liv.

Hvad var jeres forventninger til gruppen?

- At møde nye mennesker, ikke så meget Storm P, for det kan han selv undersøge.
- Ikke så mange forventninger da de ikke vidste så meget om det.
- Forskellige intentioner med at komme på kurset, men var ikke specifikke.
- At lære om Storm P
- Mulighed for at genopleve fortiden lidt igen, efter at have boet på Frederiksberg i mange år.

Prøv at beskrive en typisk mødegang kort

- Oplæg og tema til hver gang, hun (Cecilie) forklarede billeder.
- Var der 10 gange
- Nogens livshistorier blev inddraget, nogen oplevede at de ikke blev inddraget, mens andre brugte det aktivt.
- De havde som regel noget de gerne ville fortælle, kom tæt på, men ikke for tæt.
- De kom ind på interessante sjove ting, som de har oplevet i løbet af et langt liv.
- (blevet ved med at ses efterfølgende)
- Skægge småting der har et historisk islæt
- Oplevelser som de har til fælles
- Et emne man kunne forberede sig til
- Frihed til at tale om det de ville i forlængelse af emnet

- Cecilie har givet god plads til at man kan byde ind
- Talt om indholdet, og fået det personlige ind.

Hvordan oplevede I velkomsten på museet?

- god introduktion på museet, det var godt med kaffe og småkager .
- er imponeret over at det strækker sig helt op til jul.
- Er imponeret over at det ikke koster noget.

Blev jeres forventninger til gruppen opfyldt?

- Havde ikke så mange forventninger
- Men gav udtryk for at forventningerne til at lære om Storm P og møde nye mennesker blev opfyldt
- Lærte om storm p som forventet
- Mødte nye mennesker
- (alle kom stort set hver gang)
- Ikke faste forventninger, derfor svært ved at sige om de blev opfyldt.

Beskriv hvordan museet tog kontakt til dig/jer?

- Det var primært fra de forebyggende hjemmebesøg eller andre steder de først hørte om det.

Forskningsspørgsmål 1: Hvilken betydning har museets rammer og indhold haft på oplevelsen

Hvad vidste I om museet/museerne inden i begyndte?

- Nogle af dem havde været der før, så nogle af dem kendte det godt, mens andre havde gået forbi, og andre igen ikke rigtig vidste noget om det. En kunne genkende storm P's værelse, for det havde hun set før.

Hvordan inddrager museumsarbejderen museets genstande/fortællinger?

- Fortæller om billederne, hver gang var der et oplæg, hvor et givent antal billeder blev inddraget.
- Og så gik det fra Storm P til dem selv, på en glidende og ikke påtrængende måde.
- Samling af temaer i værkerne og eget liv.
- Man lærer om mennesket Storm P
- Inddragelsen var med til at gøre det levende
- Godt at lære om Storm P.s særkende i forhold til andre tegnere.

Hvordan virker det?

- Godt, det giver noget at relatere til, det giver en ramme.
- Det at der var et fast emne gjorde at de vidste hvad de skulle snakke om, og så gled de fra oplægget til deres egne oplevelser.
- De følte at Frederiksberg kom nærmere, er sjovere og mere interessant, at det er noget lokalt som de kan forholde sig til.
- Det har været godt at der har været plads til at åbne op og fortælle, der var ikke noget pres fordi det kom naturligt i forlængelse af emnet.

Hvordan er din/jeres oplevelse af museumsmedarbejderens styring af samtalen?

- Cecilie var rigtig god til at fortælle om værkerne, og gjorde dem meget interesseret i det.

- Hun var godt til at tackle historierne og til at præsentere, det var hun god til, og kunne ikke være undværet.
- Hun var god til at samle op på samtalen når de talte om emnerne
- Hun er forfærdeligt sød
- God til at fortælle historierne.
- Godt til at lytte
- Udgangspunktet i et emne virkede godt, så man holdte sig til emner og ikke bare talte om børnebørnene
- Det var ikke så fast styret, og det var plads til at borgerne selv der kunne få lov til at styre
- Alle fik mulighed for at tale, selvom der var nogle der ikke sagde så meget.

Hvilken forskel ville det gøre for oplevelsen, tror du/I, hvis mødet foregik udenfor museet, fx på biblioteket eller et lokale hos kommunen?

- Det gør en stor forskel at det er på Storm P museet, da det er interessante rammer, et flot sted, settingen er vigtig for interessen, det er med til at lokke at det var så interessant et sted.
- Nogen udtalte at det ikke var sikkert at de var dukket op, hvis det bare havde været på et bibliotek eller et lokale hos kommunen.
- Interessen ville måske være den samme for nogen, men ikke for dem.
- Det havde ikke været det samme hvis det foregik på en skole, et biblioteket eller kommunale lokaler.
- Revy museet var også gode rammer.
- Lokalerne havde en tilpas størrelse, så man følte ikke de var for store eller for små, godt til at skabe et intimt rum.
- Vigtigt at det er et overordnet tema, som Storm P. den her gang.
- Vigtigt med så interessante rammer.
- Det at det var på museet gav en fælles referenceramme, og gjorde det lettere at åbne op, i stedet for at der et sted med kedelige grå vægge.
- Museerne var hyggelige steder at være.

Hvad har du/I savnet i forløbet?

- få forventninger så ved det ikke helt
- mere personlig snak, egne historier.
- Det tema man taler ud fra er vigtigt.
- Mangler en fortsættelse, og information om andre lignende tilbud.
- At det fortsætter længere
- At Der blev byttet lidt rundt på folk, så man kunne få talt med andre, da der hurtigt blev faste pladser.
- At få et overblik over de personlige interesser, så man kan lægge et program efter hvad folk interesserer sig for, en mente at det indgik lidt, da de kunne tale om sig selv.
- Et par gange mere

Forskningsspørgsmål 2: Hvilken betydning har forløbet haft for den enkeltes livskvalitet/styrkede netværk?

Da I førte om tilbuddet / da det blev præsenteret for jer.... Hvordan blev det beskrevet for jer?

- Ingen kunne rigtig huske hvordan det blev præsenteret, så der blev gentaget hvor de hørte om det fra.
- Kunne ikke huske hvordan det blev præsenteret, men at der blev presset på for at hun skulle det fra det forebyggende hjemmebesøg, fordi hun skulle ud af døren.
- Enkelt at det var en mulighed for at tale om gamle dage.
- En mulighed for at se hvad der skete på Storm P Museet.

Hvad fik jer til at melde jer til?

- Var det primært det kulturelle indhold?
 - Var det et ønske om et større netværk?
- Både det kulturelle, og muligheden for at få et større netværk.
 - Det sociale trak mest for nogle, ønsket om at møde nye mennesker. Selvom det kulturelle var interessant.
 - Vigtigt med det sociale, da man lægger mærke til hinanden.
 - At komme ud af huset og møde andre.
 - Understreger igen, at det fordi nogen insisterede på at det var vigtigt, at de mødte op.
 - Kulturelle vigtigt, i forhold til dansk humor, og nogle ting som er interessante, med nogen som ved noget om det, så man ikke bare sidder og drikker kaffe sammen.
 - En understreger at det var det at der var et interessant emne, på et bestemt tidspunkt og en idé med det, og ikke så meget det sociale, der gjorde at hun mødte op.
 - Ikke umildbart interesse for Storm P, men det trak alligevel, da han ville se hvad det var.

Har deltagelsen under forløbet haft indflydelse på din hverdag?

- De får ses med flere mennesker, ses hver 14. dag, ude og se ting, mere bevægelse og oplevelser
- Syntes umildbart ikke at det har haft indflydelse på deres hverdag.
- Andre at snakke med
- Positivt at man kender flere
- Bredere netværk
- Afbræk i hverdagen hvis der er sygdom, og det hele derfor er lidt trist, føler derfor gruppen er godt for hende.
- Får bevæget sig lidt mere, (det primært at der kommer andre med der har ændret sig for en)
- Givet noget at glæde sig til
- Kommet til at skrive sine erindringer, inspireret af at tage udgangspunkt i nutiden, og så associere til fortiden, og derigennem tage fat i skægge ting (dagbog)
- Glædet sig til mandag
- Fået fornyet interesse i bøger og litteratur
- Aktiviteter der har givet en værdi.
- Oplever sig selv op en anden måde i forhold til hvordan man normalt gør i hverdagen.
- Revet en kedelig dag ud af kalenderen
- Flere at hilse på
- Får en social gevinst, da nogle taler med hinanden udover mødegangene.
- Fået dykket ned i sjove sætninger man siger i dag, i forhold til tidligere, så de har fået sat nogle aktiviteter i gang.

Oplever du at forløbet har styrket dit/jeres netværk?

- Vil ikke sige at de manglede netværk inden forløbet (selvom det lå lidt i luften)
- En sagde at det er positivt med et større netværk, når de brager ind i hinanden.
- En gav udtryk for at det generelt er positivt at der er kommet flere til
- Enkelte har efter forløbet ringet sammen, og inviteret på kaffe, og spist frokost sammen.
- Mener ikke at det direkte har udvidet netværket.
- En deltog ikke i gruppen efter forløbet fordi hun var flyttet til Sverige, og fordi hun er dårligt gående, så kan ikke deltage i aktiviteterne når de er ude og gå.
- Ikke følelsen af større netværk
- Nogle af dem der næsten er færdige, har hinandens telefon numre, og en aftale om at se noget sammen.

Hvordan fungerer det at fortælle sin egen historie og høre andres?

- Fungerede godt, masser af forskellige oplevelser, ville gerne have lidt mere plads til folk kan fortælle om noget helt særligt de har oplevet.
- En måde at lære hinanden at kende på
- Det var helt fint, gik godt i spæn
- Det er interessant at høre om hinanden, det kan give nye relationer.
- Sjovt at høre om andres oplevelser, og komme lidt tæt på personen, ikke for tæt, men kom tæt.
- Det var personligt at tale om sig selv, så det blev dybt, men ikke for dybt.
- Der har ikke været pres på for at fortælle sine historier, men er kommet spontant qua emnet.

Kan det være med til at skabe nye relationer?

- Svaret må være ja da de ses med hinanden selvom det er 1,5 år siden forløbet stoppede
- Enkelte gav Christian ret i at det har været med til at skabe nogle relationer.
- Har været med til at skabe netværk.
- Flere gav ret i at de kendte hinanden fantastisk godt, efter de har ses i omkring 2 år nu.
- 2 der næsten er færdige med forløbet skal ud og drikke øl sammen en dag.
- En siger at selvfølgelig kan sådan et forløb være med til at give nye bekendtskaber.

I hvilken grad (planlægger I at) mødes I fortsat med hinanden efter forløbets ophør?

Hvorfor/hvorfor ikke?

- 2 grupper mødes stadig ca. hver 14. dag, de var blandt andet 5 i en gruppe, og nu 4 der ses regelmæssigt.
- De aftaler altid hvornår og hvor de skal mødes næste gang, efter hvert gang de har ses.
- Når folk ikke kommer er det pga. sygdom.
- så er de ude og se noget, (har været helt ude på Amager), ude og sejle i havnebusser, hjemme hos folk, ude og spise.
- Nogen mente ikke det var nødvendigt at fortsætte med kurset, hvis man selv havde lavet aftaler om at ses efter kurset er ovre.
- En mente at der er forskel på behovet for interaktion, hvor kvinder måske har et højere behov for at tale med folk end for eksempel mænd har.
- En mente ikke at de ville ses som gruppe fremadrettet, men i stedet lave aftaler med dem man I havde fået en relation til.
- Nogle vil gerne fortsætte kurset, men ved ikke om de vil ses efterfølgende privat alle sammen.

Diverse

- Vigtigt at politikerne får at vide at det har været godt.
- Vil gerne fortsætte på flere forløb med andre museer eller andre steder.
- Det giver godt humør, og øget livsglæde for nogen, selvom det ikke er noget de andre er særlig villige til at indrømme.
- Sørg for at nogen har ansvaret, for at møde efter forløbet for at det bliver gjort.
- Fuldt tilfredse, godt forløb.
- Man er kommet tættere på Frederiksberg,
- Et godt og enestående forløb
- Ofte var gevinsten uventet
- Var svært at vide hvad man ville få ud af det
- Gav en social gevinst.
- (ville gerne at mulighederne for tilbud, blev bredt mere ud, så de var lettere at finde)

- Det var vigtigt for en at pointere at hun egentlig har et ok netværk, men pga. det store behov for social interaktion har det været godt med forløbet, selvom hun egentlig ikke føler sig ensom.
- Fået en mere international fornemmelse for tiderne.
- En mente at vi måske fokuserede for meget på at der ud af en gruppe skal opstå et bestemt netværk.
- Generelt accept af at man bliver ensom og får sværere ved at få nye venner når man bliver gammel.
- Vigtigt at differencer mellem at være alene og være ensom.